

16.09.2016. by Tatjana Debeljački

Duhovni horizonti

Roman "Čovjek koga su voljeli anđeli", misterije života paralelno teku u Crnoj Gori potkraj 19. i prvoj polovini 20. veka.

Svi su narodi u svojoj istoriji prolazili kroz neke neobičnosti, kroz neka čudna događanja kojima nijesu znali tačan ni uzrok ni tok, a još manje posljedicu, pa su ih, opravdano ili ne, pripisivali djelima duhovnih sila o kojima čovjek ni dan danas ne zna dovoljno, što je konstantno pospješivalo ispredanje najraznovrsnijih priča. Kroz te priče davana su razna tumačenja o njihovim uzrocima i posljedicama, ali više od svega drugog te su priče uspješno zabavljale naše pretke pogotovo na sjedeljama u dugim zimskim noćima. Neke od tih priča bile su čiste izmišljotine, ali bilo je i onih zasnovanih na istinitim događanjima. Zapravo, ja lično vjerujem da ljudski um ne može smisliti priču koja bi bila posve neostvariva u čovječjem životu. Zbog toga priča o misterioznim bićima i događajima trebalo bi u velikoj mjeri ozbiljno shvatati, bez obzira na to da li u konkretnoj priči ima istine, tim više što dobar broj tih priča mogu poslužiti čovjeku i kao dobre učiteljice i da, poučen njima, svoj život okrene pravilnijim smjerovima i svrsishodnijim putevima. Misterije o kojima ja govorim u ovoj knjizi, samo su po formi misterije, ali ne i po svojoj suštini. Najkraće, ja sam ovdje opisivao događanja, koja nijesu izmišljena i koja i dan danas žive u tom dijelu Crne Gore, a kakvih, vjerujem, ima i u mnogim drugim krajevima svijeta, pogotovo u Srbiji.

Izdavač je izdavačka kuća “ Agora” iz Zrenjanina, kako ste uspostavili saradnju sa “ Agorom”?

Ja se već više godina bavim književnom kritikom i prikazima pojedinih knjiga koje se objavljuju na ex Yu prostoru, kao i intervjuima sa njihovim autorima pogotovo iz oblasti književnosti, istorije i filozofije. U tom poslu bilo je nemoguće zaobići izdavačku kuću „Agoru” jer ta kuća zaista objavljuje vrhunske naslove. Zapravo, pročitao sam skoro sve knjige koje je ovaj izdavač objavio i stekao dojam da njen vlasnik, a ujedno i glavni i odgovorni urednik, inače jedan od najpriznatijih književnih kritičara u regionu Nenad Šaponja pravi veoma valjan odabir rukopisa za objavljivanje. Više puta sam se pitao kako uspijeva da prepozna pisca koji će u neko naredno vrijeme biti poznat širom svijeta i za svoja djela dobijati prestižna književna priznanja, te on prvi počne objavljivati njegove knjige. Obzirom da sam ja do sada objavio blizu dvadesetak knjiga, a da nijedna od njih nije bila bogzna kako zapažena, mislio sam da ja ne znam pisati. Da su te moje knjige obična boranija koja ne zavređuju naročitu pažnju ni od strane kritičara niti čitalaca. Da bih se uvjerio u to, odlučio sam da rukopis ovog romana pošaljem upravo izdavačkoj kući „Agora”. Mislio sam da bi mi taj potez mogao poslužiti kao svojevrsni lakmus papir pomoću koga bih koliko toliko saznao da li nešto vrijedi to moje piskaranje. Nepun mjesec dana nakon toga javio mi se Nenad Šaponja i rekao mi da je s velikim zanimanjem pročitao moj rukopis, da mu se puno dopao i da bi ga on rado objavio. To je za mene bio značajan događaj jer sam uvijek imao veliko povjerenje u ovog književnog kritičara i nadasve korektnog čovjeka i izdavača. I eto, već nakon nepuna dva mjeseca od tada, ova knjiga se našla na policama preko 120 knjižara u Srbiji, a uskoro će se moći kupovati i u BiH i Crnoj Gori.

Na ovogodišnjem, 61. Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu predstavice roman “ Čovek koga su voleli anđeli”, izazov za čitatelja deo iz knjige ?

Da, tako bi trebalo da bude. „Agora” je već planirala tu promociju. Ja se radujem što ću tom prilikom moći da kažem nešto o toj knjizi na kojoj sam radio od svoje rane mladosti ili bolje reći: od kako sam postao svjesno ljudsko biće. Naime, još od tog ranog perioda moga života otac mi je pričao o tome mome djedu Obradu. Isprilčao mi je na desetine i desetine raznih priča o njemu, i svaka od njih govorila je o moralu, poštenju, pobožnosti, ali i o njegovim natprirodnim sposobnostima. Meni kao dječaku bile su najinteresantnije priče o njegovim proročkim moćima, pogotovo o njegovom brzom računanju i vidovitosti. Sjećam se da sam se kao srednjoškolac često pitao: zašto ja ne naslijedih neku od tih djedovih sposobnosti? Kako bi bilo dobro da

unaprijed znam šta će me koji profesor pitati i da znam kakav odgovor na to pitanje ima on u svojoj glavi. Kako bi mi koristilo da mogu čitati njegove misli, kao što je to mogao da radi djed Obrad. Da, zaista je to on mogao. Ja mislim da mu je to „došaptavao” njegov anđeo. On je javno potvrđivao tu svoju saradnju sa svojim anšelom, ali ja još nijesam sasvim siguran da li je djed osim toga imao i neke urođene predispozicije za te svoje moći. Međutim, kada sam postao malo zreliji shvatio sam da te sposobnosti čovjeka nijesu posljedice samo genetike i naslednih osobina, koliko su Božji darovi pojedincu, osobi preko koje se Gospod želio da otkrije ljudima. Da preko toga svoga posrednika, daje savjete ljudskom rodu. O tome se u knjizi opširno govori.

Vidimo se na promociji knjige u ponedjeljak 24. oktobra na Sajmu, u prepodnevni satima, na štandu Agore, želim vam uspeha u daljem radu i da nastavite sa pisanjem.

Da, naravno. I hvala vam za te vaše lijepe želje.

Nenad Šaponja, u nitima iskazuje simboličnu moć žudnje i vječnosti.

U RAZGOVORU S ANĐELIMA

Pred čitaocem je izuzetna knjiga koja, prateći životnu priču jednog izabranika, prateći tajni mistični bukvar jednog života, pokazuje vertikalnu ljudskog trajanja na prostorima Balkana. Obrad, dete sa natprosečnim razumom i duhovnim čulima, poput Manovog Feliksa Krula, probija se kroz život u surovim istorijskim okolnostima. Mistično i misterija života paralelno teku u Crnoj Gori potkraj 19. i prvoj polovini 20. veka.

Iza privida memoarskih spisa, roman Vujice Ognjenovića „Čovjek koga su voljeli anđeli“, pokazuje raznovrsne mogućnosti literarne stvarnosti i igre u njoj. Starac koji je zabeležio kratku povest o svom životu dobija poziciju glavnog junaka i pripovedača, pri čemu postoji i redaktor – potomak koji rukopisu svoga pretka daje obličje umetničke tvorevine i dopunjuje ga napomenama.

„Čovjek koga su voljeli anđeli“ svojevrsan je palimpsest različitih žanrova. Pored (auto)biografskih elemenata, zatičemo i obeležja karakteristična za srednjovekovna žitija, a pojedinačna poglavlja mogla bi se čitati i kao zasebne pripovetke. Čitalac ove knjige, lako se

vraća na svoja ključna životna pitanja, ona o Bogu, o onostranima silama, o pojmovima dobra i zla, pred kojima savremeni čovek sve češće uzmiče.

Pratimo čitav Obradov život kao gledanje očima duše. On se već u detinjstvu izdvajao umnošću, znanjem, pameću, dobrotom, pobožnošću i bogougodnim životom. Vođen svojim anđelom čuvarom, Obrad vidi ono što drugi ne vide i čini ono što je za druge nemoguće, ukratko, biva izabranikom neba.

Neobične priče o Mratinjanima, koje daju okvir ovoj životnoj priči, objedinjuje povlašćeni narator kome su se ljudi poveravali i koji je znao i ono što mu nisu ispovedili. Teške sudbine i još teži gresi stvaraju mozaik ljudskog usuda. Ovaj roman slika čovekovu vezu sa onostranim, ali i predočava njegova bestijalnu prirodu kroz brojne bitke i ratove na ovom podneblju.

Nenad Šaponja

Beleška o piscu: Vujica Ognjenović je objavio knjige eseja iz oblasti religije i filozofije: „Čekajući Boga” (1996), „Tragom Božjih tajni” (1996), „Put i bespuća” (1998), „Živi svjedok” (1998) i „Proroci govore” (2000), u kojoj su data tumačenja biblijskih proročanstava od strane najpoznatijih svetskih teologa, pogotovo onih proročanstava koja se tiču posletka, odnosno Trećeg svetskog rata, Armagedona i Sudnjega dana; knjige priča: „Taj drugi svijet” (1999) i „Natprirodne i druge priče” (2011); romane: „Znak anđela” (1999), „Pukova mreža” (2002), „Pustinjska ruža” (2005), „Dar podzemlja” (2007) i „Poljubi zmiju, anđele” (2008); knjige intervjuja „Servantesova djeca” (2007) i „Scripta manent verba Volant” (2009); kao i knjige „Prevedena književnost – kritike i prikazi” (2012) i „Sanovnik – tumačenje snova” (2014). Neki od pomenutih naslova prevedeni su na engleski i nemački jezik. Objavio je preko hiljadu članaka iz oblasti književne kritike i prikaza knjiga, kao i intervjuja sa najpoznatijim piscima sveta, filozofima i istoričarima. Završio je Stomatološki fakultet u Beogradu. Živi u Herceg Novom.

S poštovanjem,

AGORA Pres služba

ODLOMAK IZU KNJIGE “ČOVJEK KOGA SU VOLJELI ANĐELI”

POSTOJI LI SMRT DUŠE?

Danima sam nakon Lukine sahrane, razmišljao upravo o tome da li čovjek zauvijek nestaje nakon svoje smrti. Po nekim udžbenicima koje sam čitao, zaista nestaje. U jednom od njih se kaže kako je smrt prestanak svih funkcija koje definišu živi organizam. Ovdje se misli isključivo na biološke funkcije i na biološki pogled na život jer se postojanjem druge vrste života, nematerijalnog, prije svega – onog nakon biološke smrti, nauka malo bavi iako je čovjeka odvajkada posebno interesovala upravo ta strana življenja. Valjda zato što je svaki problem ovozemaljskog života često provocirao traženje istine o nevidljivom, duhovnom svijetu s kojim je čovjek, kao i cjelokupno njegovo postojanje u neraskidivoj vezi. Samim tim svi su ljudi, bez obzira na to koliko neko bio svjesan toga, u prisnoj vezi i sa smrću koja predstavlja glavnu kapiju koja razdvaja ta dva svijeta i kroz koju svaki čovjek, odnosno svaka duša koja je zajedno sa ljudskim tijelom činila živo – čovječje biće, mora proći. Ta duša nakon njenog napuštanja bića koga je činila živim, nakon dospjeće u taj drugi svijet, svijet duša, odnosno duhovnih bića, nastavlja svoje postojanje i neki oblik svog života, odnosno života bića u kojem je prije toga bila. Dakle, umiranjem čovječjeg tijela, život čovjeka ne prestaje, jer njegovo postojanje se nastavlja putem postojanja njegove duše, jer je ona nebesni dio njega, ali u drugom svijetu. Jer, kada bi se smrću tijela, dogodila istovremeno i smrt duše u kome je bila, onda bi smrt čovjeka predstavljala zaista tužan prizor za sva bića beskrajnog svemira. Predstavljala bi užas od kojega bi se zaista trebalo i plašiti i bježati. Samim tim i trud za vječni život, postao bi besmislen. Ali, ako se čovjek može spasiti tog užasa koga nazivamo smrću, ako čovjek može pobijediti smrt, onda sve postaje drugačije, onda i ovaj život na zemlji postaje smisleniji. To bi istovremeno značilo da je pobjeda nad smrću, jedini način rješenja svih problema. Zbog toga objašnjenje za smrt, tu nepoznanicu, ljudi obično traže u religiji. Ali uzaludno. Uzaludno zato što nijedna religija svijeta nema jasno tumačenje pojma smrti onakvo kakvo bi većinu ljudi moglo da zadovolji i ubijedi u svoju ispravnost. Pa ipak, sve se religije koje sam ja proučavao u velikoj mjeri slažu u jednom osnovnom načelu, a to je: da smrt čovjeka nije i konačno stavljanje tačke na njegovo stvarno postojanje. Zbog toga su napisane mnoge knjige na temu postojanja života i nakon ovozemaljskog oblika smrti. A o kakvom se tu životu zaista radi, niko nikad nije sasvim objasnio. Ja sam kao hrišćanin objašnjenje smrti i života nakon smrti, tražio u Svetom Pismu, tačnije, u Novom Zavjetu. Tamo sam našao podatak da duše umrlih ljudi, možda ipak ne sve, odlaze u Ad, kako se tamo naziva svijet u kojem te duše borave, i u njemu vape čekajući da ih Gospod osveti. Dakle, po tim podacima ljudske duše miruju, čekaju Hristov Drugi dolazak, čekaju Dan Suda Gospodnjeg. Međutim u budizmu i hinduizmu, kao i u još nekim drugim istočnjačkim učenjima poput drevnog bramanizma, govori se o procesima inkarnacije i

reinkarnacije duše. Kaže se da duša nakon smrti tijela u kojem je bila, odlazi u začetak nekog drugog bića kojega ona oživljuje, a to biće po nekima, uopšte i ne mora biti ljudsko. Naravno, to prelaženje duše u drugo biće, ne mora biti tako brzo, nekada to bude, odmah, u toku nekoliko trenutaka, a nekad nakon čak više vjekova. To znači da po tumačenju tih religija duša kruži iz bića u biće. Međutim, ja nijesam sklon vjerovanju takvim učenjima, jer, na kraju krajeva, budizam i nije religija u pravom smislu te riječi. To je više filozofija čije je temelje postavio veliki istočnjački mudrac Buda, što znači da je budizam ipak samo učenje čovjeka, a ono se ne bi moglo porediti sa učenjem Sina Božjeg Isusa Hrista, odnosno Božjih slugu koji su u Svetom Pismu bilježili mudrosti Tvorca i Stvoritelja svijeta upućene vaskolikom ljudskom rodu. Bez obzira na to koliko je Buda bio mudar i prosvetljen, njegovo učenje ne bi moglo biti iznad učenja Svevišnjeg Gospoda. Učenje koga se drže hrišćani, je učenje dato od Boga, jer „sve je Pismo od Boga dato“. U kontekstu ovog tumačenja, kako bih mogao da budem siguran u one moje snove o Lukinom Švabi? Kako bih mogao da povjerujem da je ta osoba bila reinkarnacija Lukinog djeda Vidoja. Da bih u ovo povjerovao morao bih se odreći svega onog što sam ikad išta pročitao u Bibliji, a to zaista ne mogu. Ne mogu sve dok sam u ovoj pameti koju smatram ispravnom i obogovljenom. Zato ću radije i dalje misliti da su svi moji snovi o Švabi bili djelo Lucifera, odnosno njegovih slugu, demona.

Da je to bio samo jedan u nizu napada sotone na mene, kako bi me udaljio od prave vjere u Gospoda.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>